

§ 13–16

Riektá suomagiela, meāngielav ja sáme-gielav duobbmestávllájn ávkkít

§13 Oassebielen jali oassebiele sadjásattjan la riektá riektáássjen jali ássjen tjuottjudusriektá, diggeriektá, gittaábmudakduobbmestávllá, birásduobbmestávllá jali jávr-rieriektáduobbmestávllá lunna duobbmogievlijn, mij állásit jali muhtem mudduj aktan gullu kommuvnaj *Váhtjer, Haparanda, Giron, Bájil* ja *Óvertorneå*, suomagiela jali meāngielav ávkkít riektáássje jali ássje giehtadalá-dijn, jus riektáássjen jali ássjen la tjanos soabmánsij dás kommuvnajs. Dan láhkáj aj sáme-giella dakkár duobbmestávllájn duobbmogievlijn mij állásit jali muhtem mudduj aktan gullu kommuvnaj *Árjepluovve, Váhtjer, Jáhkámáhkke* jali *Giron*, jus riektáássjen jali ássjen la tjanos soabmánsij dás kommuvnajs.

Riektá ávkkít suomagiela, meāngielav ja sáme-gielav aj gábtjtjá duobbmestávllájt gási duobbmogievlijn jali márrádus riektáássjen jali ássjen mij javladuvvá vuostasj biehkken gujddiduvvá. (Láhka 2009:857).

§14 Riektá ávkkít suomagiela, meāngielav ja sáme-gielav riektáássijn jali ássijn duobbmestávllájn 13 § milta gábtjtjá riektáv ássjetjállagijt ja tjáallasj duodastusájt vaddet dan giellaj, riektáv oadtjot dajt ássjetjállagijt ma riektáássjáj jali ássjáj gullu nájlmálettat jarggáluvvat dan giellaj ja riektá njálmálasj sjehtadallamij duobbmestávllá ávdán sáhkadit dav giela. Duobbmestávllá galggá ássjetjállagijt ja tjáallasj duodastusáv dárogiellaj jarggá-lit, jus ij vuojnunagi la dássjen.

letján galggá duobbmestávllá aj rahtjat unneplágogielav ávkkít aktavuodajn oassebielijn jali oassebiele sadjásattjajn.

Gájkka riektáássijn jali ássijn ma gábtjtjáduvvi riektáv suomagiela, meāngielav ja sáme-gielav duobbmestávllájn ávkkít 13 § milta la oassebielen jali oassebiele sadjásattjan gánna ij la juridikalasj viehkke, riektá oadtjot jarggálum duobmova ja márrádustjelggimav tjáallat-jat dan giellaj gá ádnu.

§15 Gut sihtá suomagiela, meāngielav jali sáme-gielav riektáássje jali ássje giehtadalá-dijn duobbmestávllájn ávkkít 13 § milta galggá dav ádnot gá riektáássje jali ássje álgaduvvá jali vuostasj bále oassebielle galggá riektáássjen jali ássjen moalgedit.

Jarggálimánulvisáv 14 § goalmát biehkke milta galggá vahko sinna ádnot dat rájes gá duobbmogievlijn jali márrádus la diededuvvam, jus dakkár ánulvisáv ij la ávdabut ádnum riektáássje jali ássje giehtadalá-dijn.

Jus ánulvis unneplágogielav jali jarggálimev ávkkít, ánoduvvá manebut gá mij vuostasj ja nuppát biehkken javladuvvá de oadtju hilgoduvvat. Dakkár ánulvisáv aj oadtju hilggot jus la vuojnunagi hiebalgahtes ulmme.

§16 Jus oassebielen jali oassebiele sadjásattjan la riektá suomagiela, meāngielav ja sáme-gielav gierregin ávkkít, galggá dálkká gáhtjoduvvat márrádusájt milta 5 kap. 6-8 §§ och 33 kap. 9 § gierrebáalkan ja 50-52 §§ tjuottjudusprosássalágan (1971:291).

Länsstyrelsen
i Stockholms län
Box 22067
104 22 STOCKHOLM
Tel: 08-785 40 00

Sametinget

Box 90
981 22 GIRON/KIRUNA
Tel: 0980-780 30

§ 17–18

Suomagiella, meāngiella ja sáme-giella ávddáskávládájman ja vuorrasijhuvson

§17 Gá kommuvnna tjuottjudusguovlon sajev ávddáskávládoajmmaj fállá 2 a kap. 1 ja 7 §§ milta skávlálagán(1985:1100), galggá kommuvnna sajev fállat máná-da gej sujtoaddne dav rávkká ávddáskávládoajman gánna állas jali oase dájmas li suomagiellaj, meāngiellaj ja sáme-giellaj.

§18 Kommuvnna tjuottjudusguovlon galggá sunji gut ádnu fállat máhttelisvuodav állásav jali ásiht oadtjot dat fállam dievnastusáv ja sujtos vuorrasijhuvso ráma sinna, barggijs gudi máhtti suomagiela, meāngielav ja sáme-gielav. Dan láhkáj la aj kommuvnajda tjuottjudusguovlo álggolin, jus kommuvnna li bargge gudi giela máhtti.

§ 19–21

Tjuoldas Dábelijtuovvom j.n.v.

§19 Jus sierra oare gávn-nuji oadtju ráddidus biejadusájt diededit vaj soames fábmudahka mij la ráddidusá vuolen galggá tjuoldastuvvat 8 § adnemis. Sámmiláhkáj la aj lánndadikkijda ja kommuvnajda ráddidusá fábmodime mannela ássijn ma kommuvnafábmudagájda guoski.

§20 Tjuovvot galggá mak tjuottjudusfábmudagá dav lágav anedi. Ráddidus diedet biejadusájt makkár fábmudahka jali fábmudagá galgá dábelijtuovvoma ávdás

vásstedit. Dat dábelijtuovvomávdásvástádus ij ietjá fábmudagáj gáhtjoávdásvástádusáv unneda.

§21 Fábmudahka manna la ávddáljijtuovvomávdásvástádus galggá aj rádevadema, diededime ja sjimugis dájman baktu viehkedit ietjá tjuottjudusfábmudagájt lága adnemijn.

§ 1–2

Gájjkásasj biejadusá

§1 Dán lágan li biejadusá riikkasj unneplágoj, riikkasj unneplágojelaj ja tjuottjudusguovloj birra ja riektá birra unneplágojelajt ávkkít tjuottjudusfábmudagáj ja duobbmástávlájn, ja márrádusá muhtem válggogisvuodaj birra ávddáskávládájman ja vuorrasijhuvson.

Lágan li aj biejadusá lága adnema dábelijtjuovvoma birra.

§2 Riikkasj unneplágo li juvdára, roma, sáme, svierikuobmelattja ja duornosliegega Svieriga válggogisvuodaj milta Europaráde rábma-konvensjávna hárráj riikkasj unneplágoj suoddjima birra (SÖ 2000:2) ja europalasj njuolgasusá riikkadajva- jali unneplágojelaj birra (SÖ 2000:3).

Giellalágan (2009:600) diededuvvá riikkasj unneplágojela li suomagiella, jiddisj, meängiella (meänkieli), románagiella (romani chib) ja sámeagiella.

§ 3–5

Vuodosuodje

§3 Tjuottjudusfábmudagá galggi gá la dárbo sjehtesláhkáj diededit riikkasj unneplágojda sijá rievtesvuodaj birra dán lága milta.

§4 Giellalágan (2009:600) die-deduvvá sebrudagán la sierra ávdásvástádus suoddjit ja ávddánahttet riikkasj unneplágojelajt.

Sebrudahka galggá ietján aj ávddánahttet riikkasj unneplágoj máhttelisvuodajt anodit ja ávdedit kultuvrasa Svierigin. Mánáj kultuvralasj identitehta

ávdeditbme ja unneplágojela ávkkim galggá sierraláhkáj ávddánahtteduvvat.

§5 Tjuottjudusfábmudagá galggi riikkasj unneplágojda vaddet máhttelisvuodav bájnátjit ássjijn ma sidjij guoski ja guhkás máhttelis rádedit unneplákoávdástiddij dakkár ássjijn.

§6–7 Tjuottjudusguovlo

§6 Tjuottjudusguovllon suomagiellaj li kommuvena *Botkyrka, Eskilstuna, Váhtjer, Hallstahammar, Haninge, Haparanda, Huddinge, Håbo, Giron, Köping, Bájil, Sigtuna, Solna, Stockholm, Södertälje, Tierp, Upplands Väsby, Upplands-Bro, Uppsala, Älvkarleby, Österåker, Östhammar* ja *Övertorneå*.

Tjuottjudusguovllon meängiellaj li kommuvena *Váhtjer, Haparanda, Giron, Bájil* ja *Övertorneå*.

Tjuottjudusguovllon sámeagiellaj li kommuvena *Árjeplovve, Árviesjávrrie, Berg, Váhtjer, Härjedalen, Jáhkámáhkke, Giron, Liksjuo, Máláge, Suorssá, Lusspie, Straejmie, Ubmeje, Vualtjere, Åre, Älvdalen* ja *Luvlieluspie*.

§7 letjá kommuvena gá ma diededuvvi 6 § máhtti diededime manñela bessat suomagiela, meängiela jali sámeagiela tjuottjudusguovlluj. Márrádusáv vaj kommuvena galggá tjuottjudusguovlluj oadtjot bessat, váldeduvvá ráddidusás. Ráddidus oadtju biejadusájt tjuottjudusguovlluj diededit dakkár iesjmiedogis sábrama birra.

§ 8–12

Riektá suomagiellav, meängielav ja sámegiellav fábmudagáj ávkkít

§8 Aktugattjajn la riektá suomagiellav, meängielav ja sámegiellav ávkkít ietjasa njálmálasj ja tjálasj aktavuodaj tjuottjudusguovlujn man geográfalasj doajmmabájkke állásit jali muhtem mudduj aktan gullu unneplágojela tjuottjudusguovlujn. Dat gullu ássjijda gánná aktugasj la oassebielle jali oassebiele sadjásasj, jus ássjen la tjuottjudusfábmudahkaj tjanos.

Jus aktugasj suomagiellav, meängielav jali sámegiellav ávkkí dakkár ássjen, la fábmudahka vielggen njálmálasj vástádusáv sámme giellaj vaddet. Aktugattjajn gejn ij la juridikkasj viehkke, la vil riektá ádnoma manñela oadtjot tjálasj járggálimev ássje márrádusáv ja márrádustjelggimis suomagiellaj, meängiellaj ja sámegiellaj.

Fábmudahka galggá ietján aj rahtjat aktugattjajt ietjasa giellaj duosstot.

§9 Tjuottjudusguovlo álggolin la aktugattjajn riektá suomagiellav, meängielav ja sámegiellav ávkkít njálmálasj ja tjálasj aktavuodaj tjuottjudusfábmudagáj ássjijn gánná aktugasj la oassebielle jali oassebiele sadjásasj, jus ássje máhtta giehtadaláduvvat barggijs gudi unneplágojelav bukti.

§10 Aktugattjajn la agev riektá suomagiellav ja sámegiellav ávkkít tjálasj aktavuodaj Riikkabiejve oahttsij. Dan láhkáj la aj aktugattjaj tjálasj aktavuodaj Justítiekanslerijn, Oadjodájmadagáj, Várrofábmudagáj ja Nuppástimoahttsij (DO) ássjijn gánná aktugasj la oassebielle jali oassebiele sadjásasj.

§11 Tjuottjudusfábmudagá galggi bargge gávnnuji gudi suomagiellav, meängielav ja sámegiellav máhtti gá la dárbo aktugattjaj aktavuodaj fábmudagáj.

§12 Tjuottjudusfábmudagá oadtju mierredit sierra ájgijt ja sierra sajev duostutjit guossididdje aktugattjajt gudi suomagiellav, meängielav ja sámegiellav ságasti, ja sierra telefávnnaájgijt adnet.